

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 07.09.1990, sp. zn. 3 To 45/90, ECLI:CZ:NS:1990:3.TO.45.1990.1

Číslo: 16/1991

Právní věta: I. Obhájce obviněného se může vzdát opravného prostředku proti rozhodnutí týkajícímu se obviněného jen v jeho zastoupení (§ 41 odst. 2 tr. ř.). Jestliže se obhájce obviněného, který není zbaven způsobilosti k právním úkonům ani takováto jeho způsobilost není omezena, vzdá stížnosti proti rozhodnutí o vazbě a v řízení není spolehlivě zjištěno stanovisko obviněného k tomuto procesnímu úkonu, nelze stížnost obviněného proti takovému rozhodnutí o vazbě zamítnout z důvodu, že byla podána osobu, která se stížnosti výslovně vzdala. II. V případě rozhodování o stížnosti obviněného proti rozhodnutí o vazbě není soud oprávněn zkoumat otázky související se způsobem výkonu vazby. To znamená, že zdravotní stav obviněného, pokud nemá vliv přímo na existenci vazebních důvodů, není hlediskem, k němuž by se mohlo přihlížet při tomto rozhodování.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 07.09.1990

Spisová značka: 3 To 45/90

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obhájce, Stížnost

Předpisy: 141/1961 Sb. § 41 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Stížnosti obviněných V. G. a J. S. proti usnesení krajského soudu v Plzni z 8. 8. 1990 sp. zn. 1 T 11/90, jímž byli ponecháni ve vazbě. Nejvyšší soud ČR zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř.

Z odůvodnění:

Citovaným usnesením krajského soudu v Plzni byla jednak vyslovena nepřislušnost tohoto krajského soudu k projednání trestní věci obviněného V. G. (podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam) a jednak bylo podle § 192 tr. ř. rozhodnuto o ponechání obviněného V. G. a J. S. ve vazbě z důvodů § 67 písm. a), b), c) tr. ř.

;Výrok napadeného usnesení, jímž bylo rozhodnuto o ponechání obou obviněných ve vazbě, odůvodnil krajský soud tím, že v případě obviněného V. G. jde o osobu bez pracovního poměru, dopouštějící se soustavně trestné činnosti zejména majetkového charakteru, pohybující se navíc na území několika okresů. Přitom k jeho nynější trestné činnosti bude zapotřebí vyslechnou svědky, z

nichž většinu tvoří známí obviněného, čímž jsou dány vazební důvody podle ustanovení § 67 písm. a), b) tr. ř.

U obviněného J. S. shledal krajský soud v podstatě tytéž vazební důvody, neboť i on od svého propuštění z posledního výkonu trestu odnětí svobody na základě rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 1. 1. 1990 o amnestii je rovněž bez trvalého bydliště a řádného zaměstnání a spolu s obviněným V. G. páchal uvedenou trestnou činnost.

Zdravotní důvody, které obviněný J. S. uváděl ve své žádosti o propuštění z vazby na svobodu, neshledal krajský soud takovými, aby je bylo nutno řešit léčbou v civilní nemocnici.

Proti citovanému usnesení ve výroku o ponechání ve vazbě podal v zákonné lhůtě obviněný V. G. prostřednictvím svého obhájce stížnost. V ní uvedl, že již opakovaně udával, že má trvalé bydliště a rovněž možnost zajistit si řádné zaměstnání, a připomenul také, že dal slib, že se k hlavnímu líčení dostaví, a je připraven nést trestní odpovědnost za spáchané trestné činy. Pokud pak krajský soud v jeho případě uváděl vazební důvod i podle ustanovení § 67 písm. b) tr. ř., postrádá stěžovatel v odůvodnění napadeného rozhodnutí zmínku o tom, že se k trestné činnosti doznal a všichni svědci již byli k jeho trestné činnosti řádně v přípravném řízení vyslechnuti.

Stěžovatel proto krajskému soudu vytkl, že se v napadeném rozhodnutí s uvedenými konkrétními skutečnostmi nevypořádal a obsah tohoto rozhodnutí je v podstatě shodný s odůvodněním předchozích rozhodnutí.

Ze všech těchto důvodů závěrem stěžovatel navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a obviněný byl z vazby propuštěn na svobodu.

Obdobnou stížnost podal proti usnesení krajského soudu i obviněný J. S. s poukazem na své zdravotní potíže. Zevrubně rozvedl svůj zdravotní stav s tím, že se má podrobit operaci, kterou by rád absolvoval v civilní nemocnici a mohl pak do případného výkonu trestu odnětí svobody nastoupit jako vyléčený. Dále vyslovil lítost nad spáchaným činem loupeže a zdůraznil skutečnost, že ačkoli již byl v minulosti vícekrát soudně trestán, šlo o majetkovou trestnou činnost, nikoli jednání násilného charakteru a i nyní by se takové trestné činnosti sám nedopustil, kdyby nebyl sveden druhým obviněným.

Nejvyšší soud České republiky musel v první řadě vyřešit otázku, zda v případě obviněného V. G. není opodstatněn procesní postup podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř., a tedy zamítnutí stížnosti tohoto obviněného bez meritorního přezkoumávání napadené části usnesení krajského soudu.

Z obsahu spisu je totiž patrné, že krajský soud nejprve hodlal věc projednat a rozhodnout - v souladu s tehdejší právní úpravou - v neveřejném zasedání, s ohledem na účinnost novely trestního řádu zákonem č. 178/1990 Sb. však dne 1. 8. 1990 vyrozuměl osoby zúčastněné na řízení, že ve věci bude konáno zasedání veřejné. V souladu se zněním novelizovaného ustanovení § 187 odst. 1 tr. ř. přitom krajský soud správně o konání tohoto veřejného zasedání vyrozuměl krajského prokurátora a obhájce obviněného V. G.

Z protokolu o veřejném zasedání, konaném dne 8. 8. 1990, je přitom zřejmé, že obhájce byl tomuto jednání přítomen (v substituci JUDr. J. Š. a JUDr. E. K.), a dále je v protokolu výslovně uvedeno, že po vyhlášení usnesení, jímž krajský soud vyslovil svoji věcnou nepřislušnost a jímž současně mimo jiné rozhodl o vazbě obviněného V. G. se prokurátor i přítomný obhájce stížnosti proti bodu II) usnesení, tedy proti rozhodnutí o vazbě vzdali.

Podle názoru Nejvyššího soudu ČR však tento projev obhájce obviněného V. G. nemohl být sám o sobě právně účinný.

Po formální stránce je nutno vycházet z toho, že v daném případě neměl obhájce v řízení samostatné procesní postavení, opravňující ho například podávat opravné prostředky i proti vůli obviněného (srov. § 142 odst. 1, odst. 2 tr. ř., § 41 odst. 2, odst. 4 tr. ř.). Musel tedy v každém případě činit příslušné úkony trestního řízení za obviněného, resp. jeho jménem. Z protokolu o veřejném zasedání však není patrné, že by takto postupoval.

Podstatné ovšem je zejména to, že oprávnění vzdát se za svého klienta opravného prostředku nepatří mezi práva obhájce, výslovně uvedená v ustanovení § 41 tr. ř., přičemž s ohledem na charakter a závažnost podobného procesního úkonu je nutno mít za to, že jej obhájce nemůže realizovat bez předchozího souhlasu obviněného. Tento souhlas by měl být v řízení vhodným, dostatečně hodnověrným způsobem doložen, což se však v případě obviněného V. G. nestalo.

Obviněnému V. G. přitom bylo rozhodnutí krajského soudu, obsahující i rozhodnutí o vazbě, doručeno podle doručky 14. 8. 1990. Stížnost, vypracovaná za tohoto obviněného jeho obhájcem, byla datována dnem 17. 8. 1990 a téhož dne byla také krajskému soudu doručena.

Byla tedy podána řádně a včas.

Nejvyšší soud České republiky proto přezkoumal podle § 147 odst. 1, 2 tr. ř. správnost napadeného rozhodnutí v části týkající se rozhodnutí o ponechání obou obviněných ve vazbě.

Zaměřil svou pozornost zejména na to, zda jsou u nich i nadále dány vazební důvody, předpokládané ustanovení § 67 tr. ř. Ztotožnil se přitom se závěry krajského soudu.

K argumentaci obviněného J. S., uvedené v jeho stížnosti Nejvyšší soud ČR dodal, že samotné zdravotní potíže obviněného ještě neopodstatňují jeho propuštění z vazby na svobodu.

V případě rozhodování o stížnosti obviněného proti rozhodnutí o vazbě není soud oprávněn zkoumat otázky týkající se samotného výkonu vazby. Tyto otázky jsou povinny sledovat orgány pověřené výkonem vazby a jeho způsob přizpůsobit poměrům obviněného. To znamená, že zdravotní stav obviněného, pokud nemá vliv přímo na existenci vazebních důvodů, není hlediskem, k němuž by se při rozhodování o stížnosti obviněného proti rozhodnutí o vazbě mohlo přihlížet. Podle § 360 odst. 1 věta druhá trestního řádu z důvodů zvláštního zřetele hodných může prokurátor a v řízení před soudem předseda senátu povolit, aby vazba byla vykonávána za náležitého dohledu v léčebném ústavu. Důvodem zvláštního zřetele hodným může být podle okolností konkrétního případu i ohrožení zdraví obviněného.

Nejvyšší soud ČR pak dále zkoumal, zda okolnosti namítané ve stížnosti obviněného J. S., zejména okolnosti týkající se jeho zdravotního stavu jsou dostatečným důvodem k rozhodnutí podle § 360 odst. 1 věta první trestního řádu. Nejvyšší soud České republiky provedl v tomto směru došetření dotazem u ošetřujícího lékaře MUDr. Z. H. ze Zdravotnické služby SNV věznice Plzeň - Bory a zjistil, že u obviněného jde o stav po osteosyntéze vnitřního kotníku tahovou senkláří pravého hlezna s následnou hnisavou píštělí. U obviněného je sice indikováno vynětí kovu z vnitřního kotníku, operativní zákrok však není neodkladný a není jej třeba realizovat v civilní nemocnici.

Z uvedeného je zřejmé, že příslušnou léčbu obviněného lze kvalifikovaně zajistit v zařízeních ministerstva spravedlnosti ČR, kde je vazba prováděna, resp. v příslušných zařízeních Zdravotnické služby SNV. Podstatné je ovšem to, že zákonné vazební důvody nadále trvají.